

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCXCI. Adulter uxoris, quae cesserat fratri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

duxit me non sentientem : adhibuit curam , laborem , miserum me ! sanatus sum . Sacra majorum , Deos penates non sentiens tenui : nemo gratulatus est amicorum : nunc expellor resipiscens . Felices qui possunt omni vita sua parentibus dicere , quid feci ? dicam tamen , quid postea feci ? si luxuria intolerabile malum , ignovisti . Ego (inquit) te , quoniam demens eras , reduxi : ubi estis , qui me putabatis infelicem ? Ego vero dementiæ gratias ago : non quidem sollicitudinem patris sensi , sed nec abdicationem . Quid mihi cum tam veloci remedio ? pater optime , fallax ista velox medicina . Ego scio quos animi æstus intus feram . Crede , pater , jam aliquas similes rerum imagines video : redit igitur dementiæ prior causa : quare mihi si non ad præsens tempus , ad futurum tamen rogandus es . Succurre qui soles .

CCXCI.

Adulter uxoris , qua cesserat fratri .

Qui duos filios habebat , uni uxorem dedit : altero ægrotante , & dicentibus medicis animi esse languorem , intravit stricto gladio minatus se moriturum pater , nisi causam indicasset . Confesso amari à se fratris uxorem , frater petente patre cessit : ille in adulterio cum priore marito deprehensam occidit : abdicatur .

DECLAMATIO.

Ingressurus actionem , interrogo qualem patrem velis , gravem & severum , an facilem & ignoscentem ? non dubito quin adolescens vindicato modo matrimonio malit me severe agere . Talis igitur pater objicit , tibi , Quod in amorem incideris cujusquam , non est istud nisi lascivientis animi . Jam si hæc quam adamasti , nupta est : tu alienam matronam aliter quam leges permittunt , aspexisti : adjiciamus huc fratris uxorem : Intelligo me , judices , fictæ huic personæ sufficere non posse , itaque tacebo : dic , te sequor , paulo ante dicebas , Corruptere fratris uxorem ausus est , istud incestum est . Sed forsitan dicet , Amavi

Dd 4

adolef-

adolescens eam, quæ domi erat, cujus conversatio continua etiam invito ad se oculos poterat deflectere: ignoscimus amanti. Objicio igitur tibi occisos à te homines ex eadem causa, qua tu amasti. Nullus est tam vilis hominis sanguis, ut non manus inquinet. Deinde hanc ego severitatem aliis permiserim, tu quod & ipse amasti, nonne tibi cum deprehendisses, imaginem cernere visus es tui casus? quid diutius differo dolorem? fratrem occidisti. Scio, judices, quorundam scelerum eam esse magnitudinem, ut augeri verbis non possint. Fratrem tuum occidisti, servatorem tuum, qui ut tu viveres, matrimonium solvit: & quod gravius est, non longe erat: in eadem domo futurus tradidit tibi uxorem, qua carere non poterat. Et hoc adulterium vocas? ita est adulter ille, & tu maritus. Istud ego adulterium quondam manu mea junxi: ipse auspices adhibui: optavi longam concordiam. Majores habet vires ignis qui legitimis facibus accenditur, non est tam facile desinere quam cedere. Nunc intelligo, juvenis, quantum mihi præstiteris: amabas. Coibant ergo furtim; & flentes, ut satisfacerent invicem. Ita tu cum hoc videres, non erubisti, non deprehendi visus es quasi adulter? non mehercule ferrem te tantum quærentem, ¹ vides enim liberorum causam, amabas, matrimonium cogitaveras. Adulteros tu dices jacentes in geniali toro? duri mehercule viderentur, si cito oblivisci conjugii potuissent. Occisus est juvenis, dum rem facit boni mariti. Non erubescam, judices, post gravissimum dolorem, descendere in hanc quoque causæ partem, ut objiciam quod uxorem occideris bene meritam, quam sic amasti. Sic de innocentia miserorum ago, tanquam hic de capite quærat, non sufficit dolori meo quod mihi filium abstulisti, qui tibi adsedi, qui ad languentem cum gladio sollicitus intravi. Ego eosdem cibos,

¹ Vides enim liberorum causam.] Forte; Vides enim miserorum causam. Ut mox de innocentia miserorum. Idem.

bos, eadem mensa qua tu, capere non possum, nec illam manum videre, quæ fumare mihi adhuc filii mei sanguine videtur. Semper mihi armatus videris, nunquam solus occurris. It ante oculos laceratus filius: hunc juxta nurus optima, nurus obsequentissima, clamare videntur, Tu nos occidisti, tu qui nos injuria prius distraxisti. Quid necesse erat solvere matrimonium? obreptum est credulitati tuæ, non amabat, qui potuit occidere.

CCXCII.

Laqueus Olynthii speciosi.

Victis Olynthiis cum ab Atheniensibus publice dividerentur hospitia, specioso puero quidam obtulit hospitium, ille se postero die suspendit, accusatus hospes quod causa mortis fuerit.

S E R M O.

Duplex questio est, juris, & facti: ¹ nam etiamsi vis illata est, queritur, an causa mortis sit, sequens potior, an propter vim perierit. Circa jus illud est, ut finitione tractetur. Is enim causa mortis argui debet, qui mortem intulit. Cum vero quis sua manu perierit, non debet hoc reus tantum fecisse, ut quis mori velit, sed ut necesse habeat.

D E C L A M A T I O.

VIM dicor attulisse: quis queritur? quæ proclamatio? impunitum reliquit eum propter quem moriebatur. Si erubuit indicare, multis tamen aliis generibus queri potuit. Propter hospitem morior: nec credibile est eum pepercisse hospiti, qui sibi non pepercit. Sed suspitionibus

¹ Nam etiamsi vis illata est.] Idem lib. 4. cap. 2. In causis in quibus non de culpa queritur, sed de actione, etiam si erunt contra nos themata, confiteri nobis licebit, pecuniam de templo sustulit, sed privatam: non ideo sacrilegus est. Virginem rapuit, non tamen optio patri dabitur. Ingenuum stupravit, & stupratus se suspendit, non tamen ideo stuprator capite, ut mortis causa

puniatur: sed decem millia, quæ pœna stupratori constituta est, dabit. Olynthiis à Philippo victis Athenienses civitatem decreverunt, & hospitia publice assignarunt. Hic quia privatim & soli puero obtulit, stupri causa fecisse accusatur. Ex hoc themate illius quoque declamationis & controversiæ sumpta occasio apud Senecam lib. 3. declam. 8. & lib. 6. contr. 34. *Erodius.*